

tu o nevyvratitelnou právní domněnku (praesumptio juris et de jure). Naproti tomu nebyla opačná zásada vyslovena o rozsudku zprošťujícím, poněvadž důvody osvobozujícího rozsudku mohou býti různé (důvod. zpráva k zák. o ochraně cti, tisk 830 poslanecké sněmovny z roku 1930, str. 34, 35). Soud není tedy vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může v otázce důkazu pravdy rozhodovati samostatně, používaje při tom průvodů vyšlých najevo v oné trestní věci, jak ostatně soud zrušovací pro právní stav založený před vydáním zákona o ochraně cti již vyslovil a odůvodnil v rozhodnutí č. 3908 Sb. n. s.

Zamítnutí průvodního návrhu, o nějž jde, nebylo by postačujícím způsobem ospravedlněno ani tím, že nalézací soud upírá již předem svědkovi víru pro zaujatost a nepřátelství proti soukromému žalobci, neboť nepřátelství, je-li vůbec rázu v ustanovení § 170, č. 6 tr. ř. předpokládaného, brání jen vzetí svědka do přísahy a průvodní síla důkazu může býti zkoumána zpravidla teprve po jeho provedení. Ostatně obžalovaná A. ani nepotvrdila, že takové nepřátelství panuje i mezi J. a soukromým žalobcem.

Přes to nebyli obžalovaní mezitímním nálezem, jímž byl zmíněný průvodní návrh zamítnut, zkráceni ve své zákonné obhajobě, neboť J., bratr to obžalované A., vzdal se již v předběžném řízení podle § 152 tr. ř. výpovědi a v průvodním návrhu nebylo tvrzeno, natož osvědčeno, že svědek je nyní ochoten svědectví vydati. Za těchto okolností nebyl nalézací soud povinen zmíněného svědka ke hlavnímu přelíčení obeslati a netřeba se proto zabývatí vývody zmateční stížnosti o důležitosti tohoto svědectví. Není tu proto zmatku podle § 281, č. 4 tr. ř.

Čís. 6066.

Ku skutkovej podstate prečinu pomluvy tlačou podľa § 2 zákona o ochrane cti sa nevyžaduje, aby skutočnosť, ktorá by mohla poškodeného vydať v opovrhnutie alebo snížiť ho v obecnom mienení, bola vždy priamo sdelená, ale stačí trebárs aj zastrený poukaz, ktorý môže takú skutočnosť v mysli priemerného čitateľa vyvolať.

(Rozh. zo dňa 11. decembra 1937, Zm III 592/37.)

O súkromnej žalobkyni, obyvateľke menšieho mesta, činnej vo verejnom postavení, vyrojily sa kedysi z neznámeho prameňa povesti, že v háji pri meste pohlavne obcovala s istým mužom a že toto pohlavné obcovanie veľmi drasticky skončilo v nemocnici. Súkromná žalobkyňa stíhala všetkých rozširovateľov tejto zprávy žalobami pre pomluvu, a to s úspechom. Po uplynutí niekoľko rokov, ešte v dobe, kedy bol prípad v živej pamäti, napísal A. a v tlačive pod názvom »Silvestrovské zrkadlo« dal uverejniť a rozširovať stať s titulom: »Súťaž slovenských piesní.

(Budú spievané na Silvestra.)« V tejto stati uviedol pisateľ mená radu všeobecne známych osobností z mesta, medzi nimi aj súkromnú žalobkyňu i s udaním jej povolania, a pripojil ku každému menu začiatok alebo názov takej piesne, ktorá naznačovala nejakú okolnosť, príhodu zo života alebo vlastnosť dotčenej osoby, takže čitatelia boli takto nútení rozpomenúť sa na vzťah piesne k určitému menu. O súkromnej žalobkyni uviedol pisateľ, že na Silvestra zaspieva pieseň: »Hej háj, hej háj, zelený háj...« Obsahom tohoto tvrdenia cítila sa súkromná žalobkyňa dotknutá na svojej cti a na jej žalobu uznaly o b a s ú d y n i ž š í c h s t o l í c obžalovaného vinným prečinom pomlavy podľa § 2 zákona o ochrane cti.

N a j v y š š í s ú d zmätočnú sťažnosť obžalovaného zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z d ô v o d o v:

Obžalovaný uplatnil proti rozsudku odvolacieho súdu zmätočnú sťažnosť čo do viny, trestu a nepovolenia podmieneného odsúdenia.

Zmätočná sťažnosť uplatnená čo do viny, a teda zrejme založená na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., namieta, že k tomu, aby obsah tlačiva vyčerpával skutkovú podstatu niektorého trestného činu proti zákonu na ochranu cti, sa vyžaduje, aby to, čo sa kladie niekomu za vinu, aj objektívne vyčerpávalo skutkovú podstatu niektorého trestného činu proti zákonu o ochrane cti.

Zmätočná sťažnosť vytýka, že to, čo sa obžalovanému kladie za vinu, nevyčerpáva skutkovú podstatu žiadneho trestného činu proti zákonu o ochrane cti, a označuje za mylný názor odvolacieho súdu, že stačí uviesť nejakú narážku, v súvislosti s ktorou vynorí sa potom v mysli čitateľov spomienka na nejaký prípad, ktorý je pre súkromnú stranu snád' nepríjemný.

Zmätočná sťažnosť dovodzuje, že taká narážka iba vtedy by bola trestným činom, keby aj sama obsahovala znaky skutkovej podstaty nejakého trestného činu proti zákonu o ochrane cti, čo ale v súdenom prípade nie je dané.

Zmätočná sťažnosť nie je základná.

Správny je poukaz zmätočnej sťažnosti na to, že po objektívnej stránke musí ísť o trestný čin proti zákonu o ochrane cti.

Nesprávna je však výtka zmätočnej sťažnosti, že táto náležitosť v súdenom prípade nie je splnená, a v tomto smere stačí poukázať na dôvody nižších súdov, ku ktorým na námietky zmätočnej sťažnosti sa dodáva:

Činu podľa § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. sa dopustí, kto niekomu na cti ublíži tým, že — mimo iného — o ňom a k ý m k o ľ v e k s p ô s o b o m uvedie alebo sdelí skutočnosť, ktorá by ho mohla vydať v opovrhnutie.

Zo slov »akýmkoľvek spôsobom uvedie« v srovnání so slovom »sdelí« zrejme plynie, že ku skutkovej podstate citovaného činu stačí taký, priemernému čitateľovi poznateľný, poukaz na skutočnosť, ktorá by mohla poškodeného vydať v opovrhnutie alebo snížiť v obecnom mienení.

Nevyžaduje sa tedy priamo sdelenie takej skutočnosti, ale stačí už taký, hoci aj zastrený poukaz, ktorý túto skutočnosť môže v myslí priemerného čitateľa vyvolať.

V tomto smere odvolací súd správne dovodil, že použitý výrok poukazujúc — hoci aj zastrene — na povesti svojho času o poškodenej rozširované, a tým na udalosť, ktorá mala byť podkladom týchto povestí, bol spôsobilý vyvolať v zákone uvedené následky a že tedy vyčerpával po objektívnej stránke skutkovú podstatu trestného činu proti zákonu o ochrane cti.

Čís. 6067.

Aberratio ictus při zločinu vraždy.

Vystřelil-li pachatel několikrátě proti osobě A. chtěje ji usmrtiti, zasáhl-li však svou střelbou, jež časově i místně byla prováděním téhož zločinného rozhodnutí, i osobu B., která z toho zemřela, kdežto osoba A. byla jen těžce zraněna, lze mu přičítati jen jeden zločin, a to zločin vraždy dokonané.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1937, Zm II 477/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnú stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu jako porotního soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy prostě dokonané a nedokonané podle §§ 8, 134, 135, č. 4 tr. z., přestupkem proti bezpečnosti podle § 431 tr. z. a přestupkem podle § 36 zbroj. pat.; za použití §§ 290 a 346 tr. ř. zrušil však nejvyšší soud jako zmatečný rozsudek ve výroku o vině, a to pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem vraždy prostě dokonané a nedokonané podle §§ 8, 134, 135, č. 4 tr. z.; v důsledku toho zrušil rozsudek, který jinak ve výroku o vině zůstal nedotčen, i ve výroku o trestu a uznal obžalovaného vinným, že dne 4. března 1937 v N. jednal proti A. v obmyslu, aby ji usmrtil, střeliv na ni po třikrátě z opakovací pistole, takovým způsobem, že z toho nastala smrt B., čímž spáchal zločin prostě vraždy dokonané podle §§ 134, 135, č. 4 tr. z.

Z d ů v o d ů :

Zrušovací soud se při vyřizování této zmatečnú stížnosti přesvědčil, že bylo nesprávně použito zákona v neprospěch obžalovaného, pokud tento byl uznán vinným zločinem vraždy dílem nedokonané a dílem dokonané.